

Lakialoite 47

Paula Kokkonen /kok ym.: Lakialoite laiksi tuloverolain 101 ja 106 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tuloverolain (30.12.1992/1535) 86 §:ssä säädetään kunnallisverotuksessa veronalaiseksi tuloksi muulle kuin puolisolle tai suoraan ylenevää tai alenevaa polvea olevalle perilliselle tullut perintö, perintökaaren 8 luvussa tarkoitettu avustus tai hyvitys, testamentti sekä lahja siltä osin, kuin nämä samalta perittävältä tai lahjoittajalta saatuina ovat verovuonna arvoltaan yhteensä yli 15 000 markkaa. Tuloverolain 86 § on sijoitettu lain 4 lukuun, jonka otsikko on "Ansiotulon veronalaisuus".

Sivuperinnön verottaminen ansiotulona vaikuttaa perinnönsaajan eläketulojen verotukseen. Eläketulovähennys ja kunnallisverotuksen perusvähennys pienenevät ansiotulojen kasvaessa. Pientä eläkettä saava henkilö, jonka verotusta kyseiset vähennykset normaalisti keventävät, huomaa eläkkeensä veroprosentin nousevan huomattavasti sivuperinnön takia.

Verohallinnon tietokoneet ovat laskeneet ainakin vuosien 1993 ja 1994 verotuksissa eläketulovähennyksen ottamatta huomioon sivuperintöä. Eräiden verotoimistojen verotusasiamiehet ovat vaatineet erityisesti vuoden 1994 verotuksessa muutosta. Oikaisulautakunnat ovat useimmiten hyväksyneet asiamiesten vaatimukset. Turun ja Porin lääninoikeus on 22.2.1996 antamallaan päätöksellä n:o 137/4 hyväksynyt Turun kunnanasiamiehen tekemän valituksen ja määrännyt sivuperinnön otettavaksi huomioon kunnallisverotuksen eläketulovähennystä määrättäessä.

Veroasiamiesten valitusaika vuoden 1994 verotuksesta on päättynyt 30.6.1996. Vaikka veroasiamiehet ovat tehneet satoja oikaisuvaatimuksia, on selvää, että monessa tapauksessa sivuperintöä ei ole otettu huomioon kunnallisverotuk-

sen eläketulovähennystä ja perusvähennystä määrättäessä. Eläkeläisiä on näin kohdeltu verotuksessa eri tavalla asuinpaikkakunnasta riippuen.

Epäselvä laki ja lääninoikeuden verohallinnon omaksumaa kantaa ankarampi tulkinta ovat aiheuttaneet sen, että monet eläkeläiset joutuvat maksamaan tuhansien markkojen suuruisia veroja jälkeinpäin. Ongelma koskee nimenomaan pienituloisia eläkeläisiä, koska eläketulovähennys myönnetään eläkkeellä oleville puolisoille alle 65 000 markan ja yksinäiselle alle 77 000 markan ansiotuloista.

Verohallituksen maksuunpanotilaston mukaan sivuperinnön saaneita eläkeläisiä on vuonna 1994 ollut yhteensä 7 978. Sivuperinnön suuruus on ollut keskimäärin 92 570 markkaa. Eläketulovähennystä on saanut noin 67 prosenttia eläkeläisistä. Siten voidaan olettaa ongelman koskevan noin 5 300 henkilöä vuosittain eli kolmen vuoden aikana enintään noin 15 000 henkilöä. Vuoden 1993 verotuksessa verohallinnon laskelmia on käytännössä vain harvoissa verotoimistoissa korjattu. Vuoden 1994 verotuksessa jo huomattavasti useammissa kunnissa on joko veroasiamiehen valituksin tai jo valmisteluvaiheessa muutettu tietokoneen laskemia verotuksia. Vuoden 1995 verotuksen valmistelu on vielä kesken.

Vuoden 1995 jälkeen ongelmaa ei enää ole, koska tuloverolain 86 § on kumottu perintöverouudistuksen yhteydessä 1.1.1996 lukien lailla 8.12.1995/1389.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 101 ja 106 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/92) 101 §:ään uusi 6 momentti ja 106 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

101 §

Verovelvollisen 1993—1995 saamaa 86 §:ssä tarkoitettua sivuperintöä ei oteta lukuun eläketulovähennystä laskettaessa.

106 §

Verovelvollisen 1993—1995 saamaa 86 §:ssä tarkoitettua sivuperintöä ei oteta lukuun perusvähennystä laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 ja sitä sovelletaan vuosien 1993—1995 verotukseen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 1996

Paula Kokkonen /kok

Maija-Liisa Veteläinen /kesk

Heikki Rinne /sd

Pirkko Peltomo /sd

Tauno Pehkonen /skl

Leena Luhtanen /sd

Matti Aura /kok

Tuija Nurmi /kok

Ville Itälä /kok

Eero Lämsä /kesk

Liisa Hyssälä /kesk

Aulis Ranta-Muotio /kesk

Mikko Kuoppa /va-r

Jorma Huuhtanen /kesk

Osmo Soininvaara /vihr

Olavi Ala-Nissilä /kesk

Kari Kantalainen /kok

Kyösti Karjula /kesk

Heikki Koskinen /kok

Outi Siimes /kok

Pehr Löf /r

Ola Rosendahl /r

Pekka Kuosmanen /kok

Timo Ihamäki /kok

Maija Rask /sd

Anneli Jäätteenmäki /kesk

Mauri Salo /kesk

Veijo Puhjo /va-r

Klaus Bremer /r

Anne Knaapi /kok

Raimo Tiilikainen /r

Riitta Prusti /sd

Armas Komi /kesk

Anne Huotari /vas

Pentti Tiusanen /vas

Juha Karpio /kok

Ulla-Maj Wideroos /r

Maija Perho /kok

Arja Ojala /sd

Kari Myllyniemi /kesk

Tarja Kautto /sd

Sulo Aittoniemi /kesk

Osmo Kurola /kok

Risto Penttilä /nuors